

ዐሊ ኢብርሃም ወጀብሀት ነቅፈ

(3ይ ክፍል)

ዐብደልቃድር አሕመድ

ሰነት 1987 እግል ህጁማት መዳላይ ዲብ እንወዴ ሐለፍናሀ። ሙናድል ጋይም እብ ሰበት እሊ አውካድ እሊ ሸርሕ እት ሀለ። ክሉ ድራሳትን ወሐረከትን ዲብ ተድሚር ናደው እዝ ቱ ለአተጀሀ። ፋይሕ ተቅዱም እንዴ ገብአ፡ እት ክልምዕል ፍክር ሐዲስ ወመቅደረትን ዲብ እንረፍዕ ወእንጌምም ክሉ ሐረካትን ናደው እዝ ለለአከትም እቡ በርናምጅ ኤተኖት ወሐፊዝ ቱ ለዐለ። ዐሊመ ዲብ እለ መርሐለት እለ ዕርፍ ይዐለት እሉ። ዲብለ ወክድ ለሀይ ምስል ዐሊ ነሀድግ እቱ ለዐልን ናደው ዲብ መዳፈዐት ወሕን ዲብ ህጁምቱ እግል ንትዐዴ። ለቴለል ክመ ናይ ሰነት 1979 እንዴ ኢገብእ እብ ቃብሉቱ ለዐለ። ሰበት እሊ፡ እግል ናደው አኪድ እግል ንደውሸሹቱ። ክምሰል ደውሸሸናሁ ላኪን እተየ እግል ንብጠርቱ? ለልብልቱ። ዲብ ደንጎበ እብ ዐሊ ልግበእ ወእብ ክልን ለልትበጸሐት

ክላሳት ህዬ፡ ናደው እንዴ ደውሸሽነ ሐርመት መስሐሊት እግል ንሽፈፍ ኢቀደርነ ምንገብእ፡ ቀድዮት ናደው ኢትከለሰት በህለትቱ።

ሰበት እሊ ሐርመት መስሐሊት ቱ ለግረ ናደው ህለ ሰዋትርነ። እሊ በህለት እግል ድዋራት መንሰዕ ወሕሊል ዐንሰበ ለህለ ስልስለት አድብር ጽብጠት በህለት ቱ። ዲብ እሊ ዶል እንበጽሕቱ ክምሰለ ነሐዝዩ ናደው አክተመ ለልትበህል። ሰበት እሊ፡ እለ መስከለት እለ ክምሰል በርናምጅ ዐቢ እንዴ ትጸበጠት ድራሳት ገብእ እለ ለዐለ። እብ ፍንቱይ ስለለ ክፈል ጄሽ 61 ዲብለ ጀብህት ረዩም ሰበት ወዴት ዐሊ ኢብርሂም ዝያደት ብዕድ ካሬ ፈህም ዐለ እሉ። ምስል ናይ 72 ውሕዳት ስለለ እብ መትዓዋን ዐሊ አብሪሂም ወመልሂቱ እት ጀብህት ነቅፈ አንፋር ክቡድ ስለሕ ዲብ ተድሚር ናደው እዝ ሸሂድ ዐሊ አብርሂም ሐርመት ዐሾርም እሳት ገኣት ምናድሊን አፍዐበት ክምሰል አተው ለጀብህት ሳሬ ወደቂቅ ድራሳት ገብኦ እተ። እብ አሳስ እሊ ህዬ፡ ለሐርብ ለልኤትን ወትሳድቅ ለዓሊት ጀህት ለድራሳት ዲብ ራጅዕ ስታቲባተ ትረትብ ዐለት። ክፈል ጄሽ 61፡ እበ አግደ ከጥ ጽርግዩ ክምሰል ተህጅም ለገብኦ እትሊ በገስ እሊ ቱ።” ቤለ ሙናድል ጋይም ለቴለል ዝያደት ዲብ ፈስር። በገ እሊቱ ዐሊ ኢብርሂም እግል እሊ ቀራር ሐርብ ተድሚር ናደው ዲብ አርድ እት ፍዕል እግል ልውዐል ህቱ ወጄሹ ምስለ ድማኑ ወድገለቡ ለዐለዩ ክፈፍል ጄሽ እንዴ አትመቃረሐ እግል ናይ ደንጎበ ዐውቱ ዲብ ደምቀት ደብር እትሐለብብ እንዴ ገብኦ ናይ እስትንቡረት ሳዕት ልታኬ። 17 ማርስ ጠበሽ ትቤ። ምን ሰር ሳሊ ወሐር ሐቴ ክልኤ ዲብ ትብል ዲብ 5ይት ሰዕት ጽብሕ ምድር ለዲብ ሀዳኣት ታመት እንዴ አተ ክርንቱ ሓብዕ ለዐለ ድዋራት እብ ክቡድ አክራን መዳፍዕ እግል ልትበጭበጭ ወልትቀሌ አምበተ።

ህጅም መደውሻሽ ናደው አሌፍ ቤለ። ሰዓት እስትንቡረት እንዴ ተመት ዘብጥ ክምሰል አምበተ እተ ዶሉ ለልጉም ዐለ እትሳሳት ክርንቱ አስመዐ። ሳልፋይ ድፈዕ እግል ደውሸሾት ህዬ ድቁብ ሸፍ ገብእ አስበሐ፡ ልብል በዐል እትሳል ዐሊ ለዐለ ጳውሎስ። እብ ሰበትለ ኢነት ለህ ለሔሰት ሱረት እግል ተህሌ ክታብ አለምሰገድ ተስፋይ እግል እራጅዕ ሐሬኮ። ዲብ መአንበት ናይለ ምህም ሳዕት ለዐለት ሓለት ዝያደት እንዴ ወደሐት ሸርሐት እዩ። “እብሊ እት ጀፈርዬ ለትሰመዔኒ ክቡድ ዘብጥ ምስለ ሐፍሽ እቱ ለዐልኮ ሳትር እግል ለአሸውጠኒ ሕድት ተርፈቱ። ልሰዕ ባርህ ይዐለ። ሻፍግ ዲብ አነ ሸዳዩ እንዴ ላወሸኮ፡ ኩሹክዬ እንዴ ዐጸፍኮ አስክ ከረ ዐሊ ጊስኮ። አፕሬተራት ሬድዮታት እንዴ

ወለወው እትሳል ሐርብ እምቡት ዐለ። ዐሊ ዲብ ጠረፍ በልቃይ ኦሮ ሬድዮሁ እንዴ ጸብጠ አማውር ለትሐልፍ፡ አድሐኖም ለናዩ ዲብ እዝኑ እንዴ አቅረበ እት ራቅቡ ጸንሐውኒ። እብ ክሉ እንክራት ቱ ለዘብጥ። ረዩም ወቅሩብ ድማን ወድግለብ ምቀደም ወግረ እብ ክሉ...” ለሐርብ እዘከር ዲብ ህሌኮ ጳውሎስ፡ ሐቆ ትሉሉይ መትበላላስ አወላይ ከጥ አባይ ትበተከ። ሐቆሁ አባይ አስክ ሞገዕ ወሐራስ ሐርማዝ ገጹ ትሄደደ። ገያደት ህጁም ኢትከረዐ። ዲብ ገጽ ክሉ ሙናድልመ ሸክ ዐውቴ ይዐለ። አባይ ዲብ ሕሊል ሞገዕ እንዴ ትከረዐ ዲብ ቀበትለ ናይ ሰልፍ 24 ሳዕት ክምሰል ኢልደውሸሽ እኩድ ሰበት ወዐለ ሳኪን፡ ለሐርብ ሰኒ ምንመ ልትሰርገል ክምሰለ ሳልፋይ ለትጸበጠ ሕንጣጥ ለፈጅሪተ አፍዐበት ናይ ሐረርት በርናምጅ ደንገረ። ከረ ዐሊ፡ ባካት ሳዕት ሐምስ ናይ አምሱይ ክምሰል ገብአ እግርእግር ናይለ ቀደሞም ለአሸክት ለዐለ ሙናድል እግል ለዐሩ ምን ደብር እትሐለብብ አስክ ሕሊል ደነው። እተ ዲብ ሕሊል ትታከዮም ለዐለት ቶዮተ ፒክ-አፕ እንዴ ጸዕነው ህዩ ሸንከት አፍዐበት እንዴ ገንሐው ተሀርበበው። ለናይ ካልኣይ አምዕል ህጁም እግል ራቀቦት እብ ሕሊል ሕዳይ እንዴ ወዴነ እት ግሎብ ፈገርነ። ዐሊ ዲብ ቀበትለ ሐርብ ዝያደት ራውግ ዐለ። እግል እሊ ድቁብ ሐርብ መርሕ ለህለ ኢመስል። ዲብ ወጅሁ ናይ ታመት ዐውቴ አዋይን ልትቀረእ ዐለ። ሸክ ክሉ ረአሱ ይዐለ። ክሉ ዲብ ሐርብ ሹሩክ ለዐለ ሙናድልመ ለበርናምጅ ምን ለዐል እንዴ ዳለ ህዩቡ ሰበት ዐለ፡ ምን ለዐል ለልጸበረ ሐብሬ ይዐለት። ለተህዩበዩ በርናምጅ ክመ ትረሰመዩ ዲብ ልትሰርገል ለአተላሌ ዐለ። አግደ ሸቅል ዐሊ ወተንጃሁ መራቀበት ሌጣቱ ለዐለ። ‘አዩ ባጽሕ ህሌክ? ግሩም አተላሌ’ ለልብል ናይ መቅርሕ ለኢለአትካርም መትቀዳም ከሊማት ሌጣ ቱ ለትሰምዕ። ዲብ እለ ንቅጠት እለ፡ ቴለል ቃእደት ስርዮት ለዐለት ሙናድለት ትብለጽ (ጓል ጡረታ) ፈቀድኮ። ህተ ዝክርያተ ተሸርሕ እት ህሌት “ዐሊ ኢብሪሂም ልእከት ለሓልፍ እት ህለ ሃድእ ቱ።

እግል ቅያደት ብርጌድ ናይ ከጥ ወእትጀህ ህደፍ ለህይብ እት ህለ ተውጅሁ ዋድሕ ወሳፊቱ። ናይ ከሪጠት ወምድር ፈህም ካሬ ዐለ እሉ። ዲብ አትመቃረሐት ለዐለ እሉ መቅደረትመ ለተትዐጅብ ተ። ናይ አትመቃረሐት መቅደረቱ ዲብ ገያደት ወተንጌዝ ናይለ ወራት ዶር ዐሊ ዐለ እሉ። ዐሊ ዝያደት ክሉ ናይ ሐርብ እስትራተጅዮት ለአምር እግል ኢበል እቀድር።” ትብል። ዐሊ ኢብርሂም ልትበህል እት ህለ ሚ ልትካዩል እኪ? ሰኣል አትዐሬኮ “ብጥረቱ ረያምተ። ክፉፉ ናሸጥ ዕመት ፈለስጢን ምን ስጋዱ፡ ሬድዮ እትሳል ምን እዝኑ ኢፈንቴ። ህቱ ምቀደም ወአፕሬተራቱ ግራሁ ዲብ ለሀርክቶ ልትረኤኒ። ህቱ

ለለአሰድረ ገበይ ምን ለአሳድረ!..... ምን አድብር ሐርጠጠት እንዴ ትከራን አስክ ጋድሞታት አፍባባት ዲብ እንመርሽ ቀበት ጄሹ ሐቡር እት እንቱ ምን ቅብላት ረኤናሁ። አማን ተሐይስ አነ ወጅማዐቹ ፈርህን እቱ። ለባካት እንዴ ሪምክ ዶል ተአትመቃርሕ እቱ ለሐይስ ዲኢኮን፡ ክምሰል ከረ ዐሊ ኢብሪሂም ላቶም ዐባዪ ቅያደት ምስልክ እንዴ ተሐበረው ዶል ትርእዮም ነፍስክ ኢትርድዮ። እግል ኢልንቀሶ ምንክ ሰኒ ትምሕኮም። ፈርህትን ሜርሐትን ገሌ እግል ኢልሳድፎም ምን ዛይድ መርዲት ለልትበገስ ቱ። ናይ ከረ ዐሊ መርዲት እትናመ ህቱ ዝያደትለ ሕነ ነሐሰቡ እሉቱ ለዐለ።” ትዘከር ትብለጽ።

እስቡሕ 18 ማርስ፡ ካልኣይት አምዕል ዐመልየት ተድሚር ናደው እዝ ዐሊ ወአፕሬተራቱ እብ እንክር ድማን እግል መሐዝ ሕዳይ፡ እንክር ድገለብ ጋድሞታት ናሮ ሐንቱ መራቀባቶም ኡቱያም ወዐለው። ለአምዕል ለህ ናዩ ፍንቱይ ተጠውር ዲብ ሰነድ ታሪክ እንዴ ሰጀለት እግል ትሕለፍ ስዖታት ዲብ ተዐልብ እትለ አጽብሐት እቱ ወክድ፡ ለሐርብ ዲብ ልደቀብ ገይስ ክምሰል ትረኣቱ ጳውሎስ ለለሐኬ፡ ለናይ ህጁም አዋይን እበ ዐልነ እቱ እንክር ዲብ ለአተላሌ፡ እግል እሊ ቴለል እሊ እግል ለአሰር እቱ ለቀድር ሽእ ትከለቀ። ዲብ ቀበት ከጥ አባይ እንዴ አተው ዲብ ቅላመትመስሐሊት ሻፋም ለዐለው ሙናድሊን ከፈል ጄሽ 52 ካልኣይት አምዕሎም ዋድያም ዐለው። ለእብ ክልኣት እንክርም እግል ልሳድፎም ለቀድር ጨቅጥ አክልአዪ እግል ልክሆሉ ቀድሮ?” ሰኣላት መጽእ ዐለ። ዲቡ እት መስሐሊት - ለዐለ ሙናድል አምበል ከሳር እግል ልፍገር ገብአ ምንገብእ፡ ለናይ ጀብህት ሐርብ እብ ሽፋግ ሰርገሎት ጠልብ ዐለ፡ ልብል ጳውሎስ። “ዲብለ ወቀት ለህይ ዐሊ ምለዐል መጽእ ለዐለ ለኣይክ እብ መትአያስ ታብዑ ዐለ። ለላይክ ‘ለከርስ ኣትያም ህለው ወቀት ራይም እቶም ህለ ዲብ ብዕድ መሳድድ እንዴ ኢልትካረው ሽፈኅ ለልብል ቱ ለዐለ። ዲብ እሊ ወክድ እሊ ዐሊ ሴመ ለለኣትሽክክ ክምሰል አለቡ ለሽቅል እበ ትሰተተዩ እግል ልትመም ክምቱ ለለሐብር በሊስ ዲብ ለህይብ ልዘከረኒ።” ልብል ሙናድል ጳውሎስ ክርን ዐሊ ቃኔ ለህለ እትመስል።’ ምሽክለት አለቡ፡ ሽውዩ ወቅት ሀበኒ ታኬኒ ሕድት።” ዲብ ልብል እብ ትሉሉይ ዲብ በልስ ልትረኤኒ ልብል። “ምሽክለት አለቡ፡ በስ ሐቱ ዶል ታኬኒ።” ዲብ ልትበህል ዐውቴ ዐሾርም ዐሬት።” ልብል ሙናድል ጳውሎስ። ዐሊ ኢብሪሂም ምስል አፕሬተራቱ ወብዕዳም መልሂቱ መጋውሕ 19 ማርስ ሐርመት ዐሾርም እብ እገርም ልትዐደወ ዐለው። “ለእብ ጀህት ጋድሞታት ለዐለ ሙናድል አስክ አፍባባት እግል ለሂርር ምሽክለት ይዐለት እሉ። እብ ሕሊል ሕዳይ ወሞገዕ ለመጽአው

ላኪን አፍባብት እት ዶሉ እግል ልእተወ ኢቀድረው። ዲብ ሐርመት ዐሾርም ለነደ ቅያስ ለአለቡ ስለሕ ወደባባት አባይ ገበይ እንዴ ደብአ መታክል ካልቅ ዐለ። እብ ጋድሞታት ለመጽአው ሙናድሊን አስክ አፍባብት 19 ማርስ ጽብሕ ምድር ቶም ለአተው። ከረ ዐሊ ኢብሪሂም ላኪን ልሰዕ ዲብ ገበይ ቶም ለዐለው።

ኤረትርዮ ሓዳስ